

TARTALMI KIVONAT

(absztrakt)

A dolgozat címe: **A nők munkaerőpiaci helyzete**

A dolgozatot készítő hallgató: **Gerencsér Judit**

MATE Kaposvári Campus Agrár- és Élelmiszergazdasági Intézet

Agrárlogisztika, Kereskedelem és Marketing Tanszék

Kereskedelem és marketing alapképzési szak, levelező

Belső témavezető: dr. Kőműves Zsolt egyetemi docens,

MATE Kaposvári Campus Agrár- és Élelmiszergazdasági Intézet,

Agrármenedzsment -és Vezetéstudományi Tanszék

A dolgozat témaválasztása nem véletlen, hiszen magam is megtapasztalhattam a nők egyes életrajzaira jellemző tipikus munkaerőpiaci helyzeteket. Más és más megítélés alá esik egy még pályakezdő fiatal nő, egy kisgyermekes édesanya, egy 40-es éveiben járó édesanya kamasz gyermekkel, illetve egy 50 év feletti munkavállaló nő.

Kutatásom célja, hogy részletes vizsgálatokkal feltárjam a hazai nők munkaerőpiaci helyzetét, különös tekintettel a még gyermektelen nőkre, illetve az édesanyák közt lévő különbségek elemzésével.

A dolgozat szakirodalmi részét a nők munkaerőpiaci helyzetével foglalkozó könyvek, publikációk, illetve internetes oldalak segítségével dolgoztam fel. Ezzel egyidőben egy saját magam által összeállított 24 kérdésből álló kérdőívet készítettem, melyet a social media felületeken hólabda módszer segítségével terjesztettem. Kérdőívemre összesen 179 válasz érkezett, melyek eredményeit Excel, illetve SPSS 26.0 programmal dolgoztam fel.

A vizsgálatban kapott eredményeket dolgozatomban négy szempont szerint csoportosítottam, melyek a következők:

1. Háttérváltozók bemutatása
2. A nők munkaerőpiaci helyzetét befolyásoló tényezők vizsgálata (pl. diszkrimináció, gyermekszám stb.)
3. Munkáltatói támogatottság vizsgálata
4. Kormányzati támogatások elemzése

A háttérváltozók vizsgálatakor megállapítottam, hogy a 179 válaszadó többsége diplomával rendelkezik, illetve korcsoport tekintetében a 40-49-es korosztályba tartozik. A kapott eredmények szerint a válaszadók nagyrésze megyeszékhelyen lakik, házas, és a közszférában dolgozik.

Az eredmények vizsgálatából kiderül, hogy a hazai nők munkaerőpiaci helyzetét több tényező is befolyásolja, jellemzően negatívan. Ilyen például a gyermek megléte – ami több gyermek esetén hatványozottan hátrányos helyzetként sújtja a hazai nőket a munkaerőpiacon – illetve a különböző diszkriminatív helyzetek előfordulása is. A válaszadók legnagyobb része nyilatkozott úgy, hogy érzett már hátrányos megkülönböztetést munkahelyén neméből adódóan.

Az édesanyákkal szembeni munkáltatói hozzáállás tekintetében kifejezetten pozitív válaszokat kaptam arra vonatkozóan, hogy a válaszadók többsége szerint munkáltatója kimondottan

támogatóan áll a gyermeknevelésből adódó élethelyzetekhez. A pozitív munkáltatói hozzáállást tükrözi az a vizsgálati eredmény is, mely szerint a válaszadók legnagyobb része feltétel nélkül vissza tudott térni korábbi munkahelyére a gyermekvállalás után.

A nők helyzetét javítandó kormányzati intézkedések vizsgálata kapcsán megállapítottam, hogy a válaszadók legnagyobb része úgy véli, hogy a kormány egyáltalán nem elegendő mértékben támogatja a nők gyermekvállalásból adódó speciális munkaerőpiaci helyzetét. A kapott válaszok alapján megállapítható az is, hogy a különböző kormányzati támogatások közül az édesanyák szerint a bölcsődei támogatás az, ami leginkább támogatja a helyzetüket. Itt meg kell jegyezni azonban, hogy a vizsgálati időszakban a kormány bejelentette, hogy ezt a típusú támogatást az idei év során megszünteti, amit a válaszadók a felmérés készítésekor még nem tudhattak.

Végezetül, arra kerestem választ, hogy a válaszadók véleménye szerint, a jövőre nézve melyek azok a munkaerőpiaci tényezők, amik leginkább segítenék a hazai nők helyzetét. A kapott eredményből kiderül, hogy a válaszadók leginkább a részmunkaidős foglalkoztatás nagyobb arányban való elterjedését tartották a leginkább szükségszerűnek ahhoz, hogy javuljon a hazai nők munkaerőpiaci helyzete.

A kapott eredményekből az alábbi következtetéseket és javaslatokat fogalmaztam meg:

- A hazai nők munkaerőpiaci helyzetének javítása érdekében női kvótarendszer bevezetése lenne szükséges, németországi, illetve skandináv mintára. Ennek segítségével növelni lehetne a vezető beosztásban lévő nők számát.
- Az atipikus foglalkoztatási formák – pl. részmunkaidő – nagyobb arányú elterjedését szorgalmaznám, véleményem szerint ez az egyik legfontosabb tényező, amiben hazánk leginkább fejlődhetne.
- A munkáltató oldaláról, a munkahelyi mentor-program szélesebb körben való alkalmazását, illetve a Családbarát munkahely programban való minél nagyobb arányú részvételt javasolnám.
- Végezetül a kormányzati intézkedések tekintetében különböző adókedvezménnyel javasolnám ösztönözni a munkáltatókat arra, hogy minél nagyobb számban alkalmazzanak női munkaerőt, illetve további bölcsődei férőhelyek kialakításával segíteném az édesanyák könnyebb visszatérését a hazai munkaerőpiacra.